

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

D E C I Z I A nr.4088

Dosar nr.593/2/2013

Ședința publică de la 31 octombrie 2014

Președinte:	Denisa Stănișor	- judecător
	Simona Marcu	- judecător
	Gabriela Bogasiu	- judecător
	Mariana Radu	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr.1445 din 23 aprilie 2013 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal făcut în ședință publică a răspuns recurentul - reclamant Consiliu Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic lipsind intimatul - pârât Sallai Imre.

Procedura este legal îndeplinită.

Magistratul asistent a prezentat referatul cauzei, învederând că recursul este declarat și motivat în termenul prevăzut de lege, precum și faptul că este scutit de plata taxei judiciare de timbru.

Nemaifiind alte chestiuni prelabile de discutat, Înalta Curte constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra cererii de recurs.

Recurentul-reclamant, prin consilier juridic, solicită admiterea recursului și modificarea sentinței recurate în sensul admitterii acțiunii și constatării calității de colaborator al Securității în privința pârâtului Sallai Imre.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul acțiunii

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat să se constate calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului Sallai Imre.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că pârâtul Sallai Imre este viceprimar al comunei Sărmașu, jud. Mureș, respectiv candidat la funcția de deputat în Parlamentul României. Conform prevederilor art.3 lit.b) și g), coroborat cu art.5 alin.(1) teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art.3 lit. b)-h)¹.

Reclamantul a arătat că, astfel cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/2786 din 26 noiembrie 2012 și din înscrisurile atașate, pârâtul a fost recrutat la data de 22 august 1984, sub numele conspirativ <BULDOZER>, pentru supravegherea informativă a locuitorilor comunei Sărmașu. A consfințit colaborarea prin semnarea unui angajament olograf. Dosarul de rețea al cărui titular este pârâtul, R 238027, nu are document de închidere, acesta fiind clasat la data de 19noiembrie 1990.

Reclamantul a susținut că pentru reținerea calității de colaborator al Securității este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în O.U.G. nr.24/2008, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Aceasta și pentru că legiuitorul a înțeles să nu condiționeze în nici un fel cadrul în care să se desfășoare activitatea de transmitere de informații.

Având în vedere că legea cere numai „vizarea” încălcării unor drepturi, iar nu încălcarea lor propriu-zisă, s-a statuat că atât timp cât informațiile erau apte de a produce o reacție din partea Securității, iar informatorul ar fi trebuit să conștientizeze posibilitatea unei astfel de reacții, condiția vizării încălcării unor drepturi este realizată.

De asemenea, reclamantul a apreciat că materialul informativ olograf, identificat în dosarul persoanei care a făcut obiectul delațiunii, în care pârâtul semnalează, în note succesive, despre sora stabilită în Statele Unite a numitei S.A., că încearcă la fiecare vizită în țară să o convingă să emigreze, se circumscrie prevederilor art.2 lit.b) din actul normativ care reglementează activitatea instituției.

2. Hotărârea Curții de apel

Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr.1445 din 23 aprilie 2013, a respins acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Sallai Imre.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a constatat că, deși pârâtul s-a angajat să furnizeze informații organelor de securitate și, din punct de vedere formal, a dat unele declarații, în fapt informațiile solicitate sunt lipsite de consistență și nu se referă la nici o activitate sau atitudine potrivnică regimului comunist. Majoritatea informațiilor furnizate de pârât conțin simple caracterizări ale unor persoane și aceste caracterizări sunt pozitive.

Cât privește interesul manifestat de organele de Securitate față de informațiile furnizate de pârât, acesta este unul pur declarativ, fiind evident că lucrătorii de Securitate care coordonau activitatea unui informator aveau tot interesul să supraevalueze importanța informațiilor obținute de la acesta.

Instanța de fond a reținut că inclusiv declarațiile privind pe numita L.A., care avea o soră în străinătate ce încerca să o convingă să emigreze, se referă la atitudini conforme regimului comunist întrucât se arăta că numita L.A., deși i s-a propus să emigreze legal în SUA, a refuzat. Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității încearcă să răstoarne sensul acestor declarații, punând accentul pe activitatea anticomunistă a surorii emigrate în Statele Unite ale Americii. Or, este evident că organele de securitate erau interesate de atitudinea numitei L.A., nu de poziția unei persoane care a emigrat în mod legal și care a vizitat, de asemenea, în mod legal, România. De asemenea, în declarații se vorbește de discuții privind o posibilă emigrare legală a numitei L.A. Este adevărat că autoritățile comuniste erau foarte circumspecte când se punea problema emigrării dar, pe de altă parte, existau proceduri de emigrare acceptate de autorități și care nu erau considerate manifestări anticomuniste.

În concluzie, instanța de fond a apreciat că puținele informații furnizate de pârât organelor de securitate nu se referă la activități sau atitudini anticomuniste pentru a se putea vorbi de o colaborare cu Securitatea în sensul O.U.G. nr. 24/2008.

3. Calea de atac formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

Împotriva Sentinței nr.1445/ 23.04.2013 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția contencios administrativ și fiscal a declarat recurs reclamantul C.N.S.A.S., criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

Recursul a fost întemeiat pe dispozițiile art.304 pct.9 și art.304¹ Cod procedura civilă, solicitându-se modificarea sentinței recurate, admiterea acțiunii și constatarea existenței calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe intimatul-pârât Sallai Imre.

În susținerea cererii de recurs recurentul-reclamant arată că în mod greșit instanța de fond a apreciat că în cauză nu sunt întrunite cerințele art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008 pentru a se constata existența calității de colaborator al Securității cu privire la pârât, întrucât oricare dintre notele informative aflate în dosarul de rețea ar fi fost suficientă pentru demonstrarea denunțării unor atitudini potrivnice regimului comunist.

De altfel, chiar judecătorul fondului menționează în hotărârea atacată, faptul că „este adevărat că autoritățile comuniste erau foarte circumspecte când se punea problema emigrării”.

În ceea ce privește a doua condiție de fond, ce se referă la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale (și nu neapărat încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi), intimatul putea și trebuia să conștientizeze posibilele urmări ale informațiilor furnizate.

Această condiție nu este doar atinsă în cauză, ci, mai mult, este chiar depășită, câtă vreme informațiile legate strict de viața familială a unor persoane erau divulgate Securității.

II. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului declarat în cauză

Analizând actele și lucrările dosarului, sentința recurată, în raport de motivele de recurs formulate și din oficiu în temeiul art.304¹ Cod procedura civilă, Înalta Curte reține următoarele:

Recurentul-reclamant C.N.S.A.S. a investit instanța de contencios administrativ competentă, în temeiul art.11 din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea

Securității, cu o acțiune având ca obiect constatarea calității de colaborator a intimatului-pârât.

Prezenta acțiune a avut la bază verificarea din oficiu sub aspectul constatării calității de lucrător sau colaborator al Securității a persoanelor care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art.3 lit.b)-b¹) din OUG nr.24/2008.

Instanța de fond, urmare a analizării materialului probator depus de către reclamantul C.N.S.A.S. a concluzionat în sensul că nu sunt îndeplinite în cauză condițiile prevăzute de art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008, întrucât pârâtul, deși din punct de vedere formal a dat unele declarații, în fapt informațiile furnizate sunt lipsite de consistență și nu se referă la nicio activitate sau atitudine potrivnică regimului comunist, ci conțin simple caracterizări pozitive ale unor persoane.

În ceea ce privește informațiile legate de o posibilă emigrare legală a numitei L.A., prima instanță reține că deși autoritățile comuniste erau foarte circumspecte când se punea problema emigrării, pe de altă parte existau proceduri de emigrare acceptate de autorități și care nu erau considerate manifestări anticomuniste.

Această opinie a instanței de fond nu este împărtășită de instanța de recurs.

Din cuprinsul dispozițiilor art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008 rezultă că este colaborator al Securității „persoana care a furnizat informații indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din ansamblul materialului probator al cauzei, care include note informative semnate olograf de intimatul-pârât, note de analiză privind activitatea colaboratorului și rapoarte de informare, rezultă că informațiile furnizate de pârât au fost apreciate ca utile de organele de Securitate și în consecință au fost exploatate prin măsurile dispuse conform notelor ofițerilor la Notele informative.

Aceste aspecte conduc la concluzia că în realitate aceste relatări erau utile și reflectau atitudini ostile regimului comunist, generând o stare de pericol asupra persoanelor identificate în notele informative.

Așadar, interesul ofițerilor de Securitate nu era unul „pur declarativ”, așa cum reține judecătorul fondului, atâta timp cât notele

informative se regăsesc în dosarul deschis pe numele L.A., ceea ce înseamnă că informațiile transmise au fost exploatate.

Instanța de fond reține că „în declarații se vorbește de o posibilă emigrare legală a numitei L.A.” care avea o soră în străinătate, ce încerca să o convingă să emigreze, însă este vorba despre o emigrare legală în SUA, la acel moment în regimul comunist existând proceduri de emigrare acceptate de autorități.

Înalta Curte reține că în realitate nu se vorbea despre o emigrare legală atâta timp cât sora numitei L.A. încerca să o convingă să se căsătorească formal cu un cetățean american în scopul facilitării emigrării, căsătorie ce ar fi urmat să fie desfăcută după ce L.A. ar fi reușit să emigreze. Astfel, în cauză, nu se poate vorbi de o procedură de emigrare acceptată de statul totalitar comunist atâta timp cât se urmărea inducerea în eroare a autorităților comuniste, aspect pe care pârâtul îl relatează în notele informative furnizate organelor Securității.

Prin urmare, în cauză suntem în prezența denunțării unei atitudini potrivnice regimului comunist, atâta timp cât sora numitei L.A. încerca să o determine pe aceasta să emigreze în Occident prin intermediul unei metode prin care se încerca inducerea în eroare a autorităților comuniste.

În ceea ce privește condiția îngrădirii unor drepturi fundamentale, Înalta Curte reține că aceasta este întrunită în cauză, întrucât informațiile erau strict legate de viața de familie a persoanelor vizate, atingerea adusă dreptului la viața privată fiind efectivă.

Se impune a se sublinia și faptul că pentru reținerea calității de colaborator al Securității este suficientă existența unui singur denunț care să se refere la atitudini potrivnice regimului comunist și să vizeze încălcări ale unor drepturi fundamentale. Chiar dacă în cauză pârâtul a furnizat informații doar cu privire la o singură persoană – numita L.A., este relevantă împrejurarea că aceleași informații au fost transmise în cuprinsul a nu mai puțin de trei note informative, ceea ce conturează caracterul important pe care acesta l-a atribuit situației semnalate ce trebuia să ajungă la cunoștința organelor Securității.

De altfel, aceste informații au fost exploatate de ofițerii de Securitate, notele informative primite fiind arhivate în dosarul deschis pe numele doamnei L.A., ceea ce dovedește îndeplinirea cu

prisosință a condițiilor necesare pentru constatarea calității de colaborator a pârâtului.

Pentru aceste considerente, Înalta Curte constată că recursul declarat de C.N.S.A.S este fondat, astfel că în temeiul art.312 alin.2 și 3 Cod procedura civilă, acesta va fi admis, iar sentința primei instanțe va fi modificată în sensul că va fi admisă acțiunea formulată de C.N.S.A.S. și se va constata calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului Sallai Imre.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr.1445 din 23 aprilie 2013 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința recurată, în sensul că admite acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului Sallai Imre.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 31 octombrie 2014.

JUDECATOR,
D.Stănișor

JUDECATOR,
S.Marcu

JUDECATOR,
G.Bogasiu

ROMANIA MAGISTRAT ASISTENT,
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie va fi conformă
cu originalul în dosarul
acestei instanțe nr. 513/2013
ce legalizează de îndată

întru a se putea înlocui
sentința taxă

Red. D.S.
Tehnored.T.E.
4 ex.
Jud. fond SDGh.